

ماۋزېدۇكى

داڭباگۇغا قارشى

ماۋزېدوۋى

داڭباگۇنا قارشى

مىللەتلەر نەشرىياتى

بېيجىڭ - 1960

ماۋزېدۇڭ

داڭباگۇغا قارشى

*
تەرجىمە ۋە نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى .

*
1960 نىچى ژىل 5 نىچى ئايدىكى

ئىككىنچى باسمى .

باھاسى : 0.08 يۈەن .

نەشرىياتىن

بۇ كىتاب 1957 - ژىلى 7 - ئايدا تەرجىمە قىلىپ
نەشر قىلىنغان. بۇ قېتىم يەنە خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن
1958 - ژىلى 11 - ئايدا 2 - نچى قېتىم نەشر قىلىنغان 3 - نچى
باسمىغا ئاساسەن تەرجىمىسى تۈزۈتۈپ بېرىلدى.

出版者說明

本书于1957年7月翻譯出版。这次又根据人民出版社
1958年11月2版3次印刷的单行本对譯文作了修訂。

بۇ يولداش ماۋزېدۇگىنىڭ 1042 نچى ۋىلى 2 نچى ئاينىڭ
8 نچى كۈنى يەنئەندە ئوتكۈزۈلگەن كادىرلار ۋەقەسىدا سۆزلە
گەن نۇتقى.

جۇڭگو گوڭسەنداڭى مەركەزىي
كومىتېتىنىڭ ماۋزېدۇگى تاللانما
ئەسەرلىرىنى نەشر قىلىش ھەيئىتى

ئەگەر «4-ماي» ھەرگىتى دەۋرىدە گونا باگو بىلەن
گونا دوگمىچىلىققا قارشى تۇرۇلمىغان بولسا، جۇڭگو
خەلقى ئىدىيە جەھەتتە كونا باگونىڭ ۋە كونا دوگ-
مىچىلىقنىڭ ئاسارىتىدىن ئازات بولالماس ئىدى،
جۇڭگودا ئەركىنلىك ۋە مۇستەقىللىق ئۈمىدى يول-
ماس ئىدى. لېكىن بۇ خىزمەت 4-ماي ھەرگىتى
دەۋرىدە تېخى بىر باشلانمىدىنلا ئىبارەت بولدى،
مەملىكەتتىكى پۈتۈن خەلقىمىزنى كونا باگو ۋە كونا
دوگمىچىلىقنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىن پۈتۈنلەي ئازات
قىلىش ئۈچۈن تېخىمۇ چوڭ كۈچ سەرپ قىلىشقا
توغرى كېلىدۇ، بۇ، بۇندىن كېيىنكى ئىنقىلاۋىي ئۈز-
گەرتىش يولىدىكى بىر زور خىزمەتتۇر. ئەگەر بىز
بۈگۈن يېڭى باگو ۋە يېڭى دوگمىچىلىققا قارشى تۇر-
مىساق، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئىدىيىسى يەنە بىر شەكىل-
ۋازلىق ئاسارىتىگە ئۇچرايدۇ. پارتىيىمىزدىكى بىر
بولۇك (ئەلۋەتتە پەقەت بىر بولۇك) يولداشلار ئەگەر
داڭباغۇدىن زۇقتۇرغان زەھەرنى يوقا تىمىدىكەن، ئوت-
كۈزگەن دوگمىچىلىق خاتالىغىنى تۈزەتمەيدىكەن،
ئۇچاغدا، جانلىق ئىنقىلاۋىي روھنى ئوستۇرگىلى بول-
مايدۇ، ماركسىزمغا ناتوغرى پوزىتسىيىدە مۇئامىلە
قىلىدىغان يامان ئادەتلەرنى يوقا تىقلى بولمايدۇ، ھە-
قىقىي ماركسىزمىنى كەڭ كۆلەمدە تاراتقىلى ۋە تەرەق

قى قىلدۇرغىلى بولمايدۇ؛ كونا باگۇ بىلەن كونا دوگ
مىنىڭ پۈتۈن خەلقىمىز ئارىسىدىكى تەسىرىگە ھەم
ياگىباگۇ ۋە ئەجىنەبىي دوگمىنىڭ پۈتۈن مەملىكىتىمىز-
نىڭ نۇرغۇنلىغان كىشىلىرى ئارىسىدىكى تەسىرىگە
قارشى گۈچلۈك گۈرەش ئېلىپ بارغىلى بولمايدۇ،
شۇنىڭدەك بۇ نەرسىلەرنى يىمىرىپ تاشلاش مەخسەت
گە يەتكىلى بولمايدۇ.

سۈبېكتۇچىلىق، مەزھەپچىلىك ۋە داگىباگۇدىن
ئىبارەت بۇ ئۈچ نەرسە پرولىتارىئات ئۈچۈن ئەمەس،
بەلكى ئېكسپىلۇئاتاتورلار سىنىپلىرى ئۈچۈن ئېھتىياج-
لىق بولغان، ماركسىزىمغا زىت نەرسىلەردۇر. بۇلار ئۇش-
شاق بۇرژۇئازىيە ئىدىيىسىنىڭ پارتىيىمىزدە ئەكس
ئېتىشىدۇر. جۇڭگو ئۇششاق بۇرژۇئازىيە ناھايىتى
كوپ بىر مەملىكەت، پارتىيىمىز بۈكەڭ كۈلەمدىكى
سىنىپى قاتلامنىڭ مۇھاسىرىسى ئىچىدە تۇرماقتا،
بىزدە يەنە بۇسىنىپتىن كېلىپ چىققان ناھايىتى كوپ
سانلىق پارتىيە ئەزالىرى بار. ئۇلار يا ئۇزۇن ياكى
قىسقا ئۇششاق بۇرژۇئازىيىلىك قۇيرۇقلىرىنى ئوزلىرى
بىلەن بىللە پارتىيىگە ئېلىپ كىرگەن. ئەگەر ئۇششاق
بۇرژۇئازىيە ئىنقىلاپچىلىرىنىڭ تۇتۇقسىزلىقى ۋە بىر
تەرەپلىمىلىگىنى چەكلىمىگەندە ۋە ئۈزگەرتىمىگەندە،
سۈبېكتۇچىلىق ۋە مەزھەپچىلىكلەر ناھايىتى ئاسانلا

پەيدا بولۇدۇ. ئۇنىڭ ئىپادىسىنىڭ بىر خىل شەكلى
ياڭباگۇ ياكى داڭباگۇدۇر.

بۇ نەرسىلەرنى يوقۇتۇش ۋە تازىلاش ئاسان ئەمەس.
بۇ خىزمەتنى ھۇۋايسىق ئىشلەش لازىم، كىشىلەرگە
ھەقىقەتنى ياخشىلاپ سۆزلەش لازىم. ھەقىقەتنى ياخ-
شىلاپ سۆزلىگەندە، نەق تەككۈزۈپ سۆزلىگەندە،
نېتىجىلىك بولۇدۇ. ھەقىقەتنى سۆزلەشنىڭ ئەڭ ئال-
دىنقى بىر ئۇسۇلى كېسەل كىشىگە ئېغىر تەسىر بېرىپ
ئۇنىڭغا قاتتىق ئاۋاز بىلەن: «سېنىڭ ئاغرىقىڭ بار!»
دەپ تۇتۇلۇپ، ئۇنى چۈچۈتۈپ، تەرلىتىپ ئاندىن ئۇنى
ياخشى داۋالاشدۇر.

ئەمدى داڭباگۇنىڭ زەرەرلىك يېرى نەدە ئىكەن
لىكىنى تەھلىل قىلىپ ئوتتۇرىغا چىقىرىش لازىم. بىزمۇ باگۇ ئەسىرىنىڭ،
ئۇسۇلىغا ئوخشاش تۇتۇپ بىر «باگۇ» ياساپ، زەھەرگە
زەھەر بىلەن ھۇجۇم قىلايلىق. بۇنى 8 چوڭ جىنايەت
دەپ ئاتايلىق.

داڭباگۇنىڭ بىرىنچى جىنايىتى: قۇرۇق سۆز بىلەن
سەپسەتە سېتىش، ئاساسسىز سۆز قىلىش. بىزنىڭ
بەزى يولداشلىرىمىز ئۇزۇن ماقالىلار يېزىشنى يارىتى-
دۇ، لېكىن ئۇ، ھەقىقەتتە «ھورۇق خوتۇننىڭ پايىت-
مىسى ھەم ئۇزۇن ھەم سېسىق» بولغىنىدەك ھەزمۇن-
سىز بولۇدۇ. نىمە ئۈچۈن ئۇنداق ئۇزۇن ھەم قۇرۇق

يېزىش لازىم؟ بۇنىڭ پەقەت بىرلا سەۋىيەسى باركى،
ئۇ بولسىمۇ، ئاممىغا ئوقۇتما سىلىققا نىيەت قىلغانلىقى-
دۇر. چۈنكى، ئۇزۇن ھەم قۇرۇق بولسا، ئاممە كۆرسە
بېشىنى چايقايدۇ، نەدىن ئۇنى ئاخىرغىچە كورۇشنى
خالىسۇن؟ پەقەت بۇنىڭ بىلەن تەجرىبىسىز كىشىلەرنى
ئالدايدۇ. ئۇلار ئارىسىغا يامان تەسىراتلارنى تارتىدۇ،
يامان ئادەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئۆتكەن ۋىل
6 ئىچى ئاينىڭ 22 - كۈنى سوۋېت ئىتتىپاقىدا تاجا-
ۋۇزچىلىققا قارشى ناھايىتى زور ئۇرۇش باشلاندى.
7 ئىچى ئاينىڭ 3 - كۈنى ستالىن بىر ئوتتۇق ئېلان
قىلدى. بۇ ئوتتۇقنىڭ ئۇزۇنلىقى پەقەت «جىيەفاڭرېباۋ»
گېزىتىمىزنىڭ بىر باش ماقالىسىچىلىكلا بار؛ بىزنىڭ
جانايلىرىمىز يازمىغان بولسا، قالىتس كېتىدۇ، ئەڭ
ئاز بولغاندا، نەچچە ئون مىڭ خەتكە يەتكۈزۈدۇ.
ھازىر بولسا ئۇرۇش قىلىنىۋاتقان دەۋر، بىز ماقالىنى
قانداق قىلغاندا قىسقا ۋە مېغىزلىق يازغىلى بولۇدۇ-
غانلىغىنى ئوڭۇنۇشمىز لازىم. يەنئەندە گەرچە ئۇرۇش
بولمىسىمۇ، لېكىن قوشۇنلىرىمىز ئالدىنقى سەپتە ھەر
كۈن ئۇرۇش قىلىۋاتماقتا، ئارقا-سەپتىمۇ جىزمەت
ئالدىراش. ماقالىلار ئۇزۇن بولسا، ئۇنى كىم ئوقۇيدۇ؟
بەزى يولداشلار ئالدىنقى سەپتىمۇ ئۇزۇن دوكلاتلارنى
يېزىشنى يارىتىدۇ. ئۇلار ئۇنى جاپا - مۇشەققەتلەر

بىلەن يېزىپ بىزنى كورسۇن دېگەن مەخسەت بىلەن
ئېۋەتىپ بېرىدۇ. ئەمما ئۇنى كورۇشكە قانداق جۇر-
ئەت قىلغىلى بولسۇن؟ ئوزى ئۇزۇن ھەم قۇرۇق بولسا
ياخشى ئەمەس ئىكەن، ئەمدى ئوزى قىسقا ھەم
قۇرۇق بولسا ياخشىمۇ؟ بۇمۇ ياخشى ئەمەس. بىز
بۇنداق قۇرۇق سوزلەرنى قەتئىي مەنى قىلىشىمىز
لازىم. لېكىن ئەڭ مۇھىم ۋە ئەڭ بىرىنچى ۋە زىيە
ھېلىقى ھورۇن خوتۇننىڭ ھەم ئۇزۇن ھەم سېسىق
پايتىمىنى چايسانلىق بىلەن ئەخلەت سادۇغىغا
تاشلىۋېتىشەدۇر. ئېھتىمال بەزى كىشىلەر: «كاپىتال»
ناھايىتى ئۇزۇن ئەمەسمۇ، ئۇنى قانداق قىلىش كېرەك؟
دەپ ئېيتار، بۇئوڭاي. ئۇنى زېرىكمەي ئوقۇش كېرەك.
تەمسىل سوزلەردە: «ئەلگە كىرسەڭ ئېلىڭىچە، سۇغا
كىرسەڭ بېلىڭىچە»، يەنە: «يوتقانغا قاراپ پۇت سۇن،
بەدەڭگە قاراپ كىيىم كەس» دېيىلىدۇ. بىز ھەرقانداق
بىر ئىشنى قىلماق بولساق، ئەھۋالغا قاراپ قىلىشىمىز
كېرەك، ماقالە ھەم نۇتۇقلارمۇ شۇنداق بولۇشى كېرەك.
بىز قۇرۇق سوز بىلەن سەپسەتە سېتىپ، ئاساسىمىز
سوز قىلىدىغان باگۇچىلىققا قارشى تۇرۇمىز. بۇ، ھەر
قانداق نەرسە قىسقا بولسا ياخشى بولۇدۇ دېگەنلىك
ئەمەس. ئۇرۇش مەزگىلىدە ماقالىلارنىڭ ئەلۋەتتە
قىسقا بولۇشى لازىم، بولۇپمۇ مەزمۇنلۇق بولۇشى

لازىم. ئەڭ كېرەكسىزى ۋە ئەڭ قارشى تۇرۇدىغىنىمىز قۇرۇق سوز بىلەن ئاساسسىز يېزىلغان ماقالىلاردۇر، نۇتۇقمۇ شۇنىڭغا ئوخشاش، قۇرۇق سوزلەر بىلەن سەپ-سەتە ساتىدىغان ئاساسسىز نۇتۇقلارنى چەكلەش لازىم. داڭباگۇنىڭ ئىككىنچى جىنايىتى: قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراخىتىپ كىشىلەرنى قورقۇتۇش. داڭباگۇچىلاردىن بەزىلىرى يالغۇز قۇرۇق سوز بىلەن سەپسەتە سېتىپلا قالماستىن، بەلكى قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراخىتىپ قەستەن كىشىلەرنى قورقۇتۇدۇ. بۇ ئوز ئىچىگە ناھايىتى يامان زەھەرلىك ئامىللارنى ئالمىدۇ. قۇرۇق سوز بىلەن سەپسەتە سېتىپ ئاساسسىز سوزلەرنى قىلىشنى بالىلىق دېسىمۇ بولۇدۇ؛ قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراخىتىپ كىشىلەرنى قورقۇتۇش بالىلىقلا ئەمەس، زادىلا مۇتمەملىكىدۇر. لۇشۇن بۇنداق كىشىلەرنى تەنقىت قىلىپ: «ھاقارەتلىش، قورقۇتۇش مۇتلەق گۈرەش قىلغانلىق بولمايدۇ»^① دېگەن ئىدى. پەننىي نەرسە مەيلى قانداق بىر ۋاختتا بولمىسۇن كىشىلەرنىڭ تەنقىت قىلىشىدىن قورقمايدۇ. چۈنكى پەن ھەقىقەتدۇر، ئۇ، كىشىلەرنىڭ رەددىيىسىدىن مۇتلەق قورقمايدۇ. سۈبېيكتىۋچىلىق ۋە مەزھەپچىلىك نەرسىلىرى داڭباگۇ شەكلىدە بولغان ماقالە ۋە نۇتۇق لاردا ئىپادىلىنىدۇ. ئۇ، كىشىلەرنىڭ رەددىيىسىدىن

قاتتىق قورقۇدۇ ۋە ئادەتتىن تاشقىرى ژۇرە كىسىز
كېلىدۇ ، شۇنىڭ ئۈچۈن قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە
تاراختىتىپ كىشىلەرنى قورقۇنۇشقا يولۇنۇدۇ؛ ئوز-
چە بىرلا قورقۇتسام كىشىلەرنىڭ ئاغزى ئېتىلىدۇ،
ئوزەم «غەلبە قازىنىپ ئوردىغا قايتىمەن» دەپ
ئويلايدۇ. بۇنداق قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراختى-
تىش ھەقىقەتنى ئەكس ئەتتۈرەلمەيدۇ، بەلكى ھەق-
قەتتە زەرە يەتكۈزۈدۇ. ئومۇمەن ھەقىقەت تەرەپتار-
لىرى كىشىلەرنى قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراختىتىپ
قورقۇتمايدۇ؛ بۇلار پەقەت سەمىمىي سۆزلەيدۇ ۋە
ھەقىقىي ئىش قىلىدۇ. ئۆتمۈشتە بىزنىڭ كوپلىگەن
يولداشلىرىمىزنىڭ ماقالىلىرىدا ۋە نۇتۇقلىرىدا دائىم
ئىككى ئاتالما ئۇچرايتتى: بىرى «شەپقەتسىز كۈرەش
قىلىش» ، بىرى «رەھىمسىز زەربە بېرىش». بۇنداق
تەدبىرنىڭ دۈشمەنگە ياكى دۈشمەنلىك ئىدىيىگە
قارشى ئىشلىتىلىشى پۈتۈنلەي زورۇر . لېكىن ئوز
يولداشلىرىمىزغا ئىشلىتىش خاتا. پارتىيە ئىچكىمۇ
«پۈتۈن ئىتتىپاق گۇگسەنداگى (بولشېۋىكلەر) نىڭ
تارىخى، قىسقىچە كورس» خاتىمىسىنىڭ 4-ماددىسىدا
ئېيتىلغىنىدەك، دۈشمەننىڭ ۋە دۈشمەنلىك ئىدىيى-
لەرنىڭ ھەر دائىم سۇقۇلۇپ كىرىپ ئېلىشى، مۇمكىن.
بۇنداق كىشىلەرگە قارشى ھېچبىر شەك-شۈبھىسىز

شەپقەتسىز كۈرەش قىلىش ھەم رەھىمسىز زەربە بېرىش تەدبىرىنى قوللىنۇش لازىم ، چۈنكى بۇنداق بۇزۇق كىشىلەر دەل ئاشۇ تەدبىرلەردىن پايدىلىنىپ پارتىيىگە قارشى تۇرۇۋاتىدۇ ، بىز ئەگەر ئۇلارغا يول قويۇپ بېرىدىغان بولساق ، ئۇچاغدا ئۇلارنىڭ ئالدام خالىتىغا چۈشۈپ قالىمىز . لېكىن بۇنىڭغا ئوخشاش تەدبىرنى ئاسادىپىي خاتالاشقان يولداشلارغا ئىشلەتكىلى بولمايدۇ ؛ بۇنداق يولداشلارغا تەنقىت ۋە ئوز-ئوزىنى تەنقىت ئۈسۈلمىنى قوللىنۇش لازىم . مانا بۇ «پۈتۈن ئىتتىپاق كۈگسەندىكى (بولشېۋىكلەر) نىڭ تارىخى ، قىسقىچە كورس» خاتىمىسىنىڭ 5-ماددىسىدا ئېيتىلغان ئۈسۈلدۇر . ئوتكەندە بىزنىڭ نۇرغۇن يولداشلىرىمىز بۇنداق يولداشلارغا شۇنىڭ ئۈچۈن «شەپ-قەتسىز كۈرەش قىلىش» ، «رەھىمسىز زەربە بېرىش» ئۈسۈلمىنى قوللاندىكى ، بىر تەرەپتىن ، ئۇلار كوز ئالدىدىكى نىشان ئۈستىدە تەھلىل ئېلىپ بارمىدى ، يەنە بىر تەرەپتىن ، قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراخشى تىپ كىشىلەرنى قورقۇتۇشقا بېرىلىپ كەتتى . لېكىن ھەر قانداق كىشىگە قۇرۇق سولەت بىلەن تېرە تاراخشى تىپ قورقۇتۇش ئۈسۈلمىنى قوللىنۇش يارىمايدۇ . چۈنكى بۇنداق كىشى قورقۇتۇش تاكتىكىسى ، دۇشمەن گە قارشى قوللۇنۇلغاندا ھېچقانداق پايدا بەرمەيدۇ .

يولداشلىرىمىزغا قوللىنۇلغاندا پەقەت زەرەر كەلتۈرۈۋەتۈپ دۇ. بۇنداق كىشى قورقۇتۇش تاكتىكىسى ئېكسپلۇئا-
تاتوزلار سىنىپلىرى ۋە لۈكچەك پىروپېتارلار قوللىنۇپ
ئۈگەنگەن تەدبىر دۇر. پىروپېتار ئاتقا بۇنداق تەدبىرنىڭ
كېرىگى يوق. پىروپېتار ئاتنىڭ ئەڭ ئۆتكۈر، ئەڭ
ئۈنۈملۈك بىرلا قۇرالى بار. ئۇ بولسىمۇ، جىددىي ۋە
جەڭگىۋار پەننىي پوزىتسىيە. كوممۇنىستلار كىشى
قورقۇتۇش بىلەن كۈن كۈرمەيدۇ، بەلكى ماركسىزم-
لېنىنىزم ھەقىقىتىگە، ھەقىقەتنى ئەمىلىيەتتىن ئىستەشكە
ۋە پەنگە يولۇنۇپ كۈن كۈرۈدۇ. قۇرۇق سولەت بىلەن
تېرە تاراخشىتىپ نام چىقىرىش، دەرىجە قازىنىش
مەخسەدلىككە يېتىشكە كەلسەك، ئۇنىڭ تېخىمۇ پەس-
ياغان نىيەت ئىكەنلىكىنى ئېيتىپ ئولتۇرۇشقىمۇ ھاجەت
يوق. ئۈمۈمەن، ھەر قانداق ئىدارە قارار قىلىنۇن،
يولپۇرۇق چىقارسۇن ياكى ھەر قانداق بىر يولداش
ماقالە يازسۇن، نۇتۇق سوزلىنۇن - ھەممىسى مارك-
سىزم - لېنىنىزم ھەقىقىتىگە ۋە ئېھتىياجغا يولۇنۇشى
كېرەك. پەقەت شۇلارغا يولەنگەندىلا، ئىنقىلاپنىڭ
غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرگىلى بولۇدۇ، بۇنىڭدىن باش-
قىسى بىكار.

داڭباگۇنىڭ ئۈچىنچى جىنايىتى: نىشانغا قارما-
تىن مەخسەتسىز ئوق ئېتىش. بىر قانچە زىل ئىلگى-

رى، يەنەن شەھرىنىڭ سېپىلىدا: «ئىشچى - دىخانلار
بىرلىشىپ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ
غالبىيىتىنى قولغا كەلتۈرۈپ بېرىش» دەپ يېزىلغان بىر
شۇئارنى كۆرگەن ئىدىم. بۇ شۇئارنىڭ مەنىسى ياھان
ئەمەس، ئەمما ئۇنىڭدىكى ئىشچى (工人) دېگەن سۆز -
دىكى (工) خېتىنىڭ 2 - سىزىغى تۈز ئارتىلىپ يېزىلماستىن
2 بۇرچەك چىقىرىپ (工) شەكىلدە يېزىلغان. (人) دېگەن
خەتنىچۇ؟ ئۇنىڭ ئوڭ تەرىپىگە 3 سىزىق ئارتۇرۇلۇپ
(人) شەكىلدە يېزىلغان. بۇنى يازغان يولداشنىڭ كونا
ئەدىپلەرنىڭ شاگىرتى ئىكەنلىكىدە شەك - شۈبھە يوق.
ئەمما ئۇنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش
دەۋرىدە بۇنى يەنەننىڭ تېمىغا يازغانلىقىنىڭ سەۋەب
ۋەنى چۈشەنگىلى بولمايدۇ. ئېھتىمال، ئۇنىڭ مەخسەس
دېمۇ نىمىلا بولسا بولسۇن، خەلق ئوقۇمىسۇن دېگەن
لىنىكتىن ئىبارەت بولسا كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا،
بۇنداق قىلمىشنىڭ مەنىسىنى چۈشۈنۈش ناھايىتى تەس.
گۈڭسەنداڭ ئەزالىرى ئەگەر ھەقىقىي تەشۋىق قىلماق
چى بولسا، نىشانغا قارىشى لازىم. ئۆزلىرىنىڭ ماقالى
سىمىنى، نۇتقىنى ۋە سۆزلىرىنى ھەم يېزىقلىرىنى كىم
لەرنىڭ ئوقۇشى ئۈچۈن، كىملىرىنىڭ ئاڭلىشى ئۈچۈن
يازىدىغانلىقىنى، سۆزلەيدىغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇش
لىرى لازىم. ئۇنداق قىلمىغاندا، ئۇنى ھېچكىم گور -

مەسئۇن ۋە ھېچكىم ئاڭلىمىسۇن دېگەنلىك بولۇدۇ.
كۆپلىگەن كىشىلەر يازغان ماقالىسى، سۆزلىگەن سۆزىنى
كۆپۈنچە كىشىلەر ناھايىتى ئوبدان ئوقالايدۇ، چۈشۈ-
نەلەيدۇ دەپ ئويلايدۇ. ھەقىقەتتە ئۇ، پۈتۈنلەي
ئۇنىڭ ئويلىغىنىدەك ئەمەس. چۈنكى، ئۇنىڭ يازغان
ۋە سۆزلىگەنلىرى داڭباگۇتۇرسا، كىشىلەر ئۇنى قانداق
چۈشەنسۇن؟ «ئىشەكنىڭ قولىغا راۋاپ چېلىش»
دېگەن سۆز نىشاننى مەسىخرە قىلغانلىق مەفھومىنى
ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئەگەر بىز بۇ مەفھومنى، ئېلىپ
تاشلاپ، ئۇنىڭغا نىشانغا ھورمەت قىلىش مەفھومىنى
كىرگۈزسەك، ئۇ چاغدا پەقەت راۋاپ چالغانلارنى
مەسىخرە قىلغانلىق مەفھومىلا قالىدۇ. نىمە ئۈچۈن
نىشانغا قارىماي قالايمىقان راۋاپ چېلىنىدۇ؟ ھالبۇكى
بۇ داڭباگۇدۇر، قىسقىسى ئاممىغا قاراپ قاغىغا ئوخ-
شاش قاغ-قاغ دەپ توۋلىغانلىقىدۇر. ئوقيا ئاتقاندا
نىشانغا قارىلىدۇ، راۋاپ چالغاندا ئۇنى ئاڭلىغۇچى
ئاممىغا قارىلىدۇ، باقالە يازغاندا، ئۇتۇق سۆزلىگەندە
ئۇنى ئوقۇغۇچى ۋە ئاڭلىغۇچى خەلق ئاممىسىغا قارىپ
مىسا بولامدۇ؟ بىز مەيلى كىم بىلەن دوست بولمايلى،
ئەگەر بىر-بىرىمىزنىڭ كوڭلىنى، نىيىتىنى بىلىشمىسەك
بىر-بىرىمىزنىڭ كوڭلىمىزدە نىمە ئويلاۋاتقانلىقىمىز
مىزنى بىلىشمىسەك، قەدىردان دوست بولۇشۇپ

كېتەلەيمىزمۇ؟ تەشۋىقات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى
كىشىلەر ئۆزىنىڭ تەشۋىق قىلىش نىشانىنى تەكشۈر-
مەي ، ئۈگەنمەي، تەھلىل قىلماسى قانداق توغرى
كەلسە، شۇنداق سۆزلەۋېرىشى ئەسلا توغرى ئەمەس.
داڭباگۇنىڭ تۈرتىنچى جىنايىتى: بىيەسەن ④ لەرگە
ئوخشاش سۆزىنىڭ لەززەتسىز بولۇشىدۇر. بىزنىڭ
داڭباگۇچىلىرىمىزمۇ شاڭخەيلىكلەر تەرىپىدىن كىچىك
بىيەسەنلەر دەپ ئاتالغانلارغا ئوخشاش بەكمۇ تېتىقسىز،
بەكمۇ كوزۇمىسىز كېلىدۇ. ئەگەر بىرەر ماقالە ياكى بىرەر
تۇتۇق ئورۇلۇپمۇ - چورۇلۇپمۇ بىر نەچچىلا ئاتالغۇدىن
نېرى چىقالمىسا، «ئەيەندىلەرچە مۇقام» دىن ئىبارەت
بولسا، ئۇنىڭدا قىلچە جانلىق، تىتىك سۆز بولمىسا،
ئۇ، بىيەسەنگە ئوخشاش سۆزى لەززەتسىز، ئەپتى -
بەشىرىسى كورۇمىسىز بولماي نىمە بولماقچى؟ بىر كىشى
7 ياشتا باشلانغۇچ مەكتەپكە، 10 نەچچە يېشىدا ئوتتۇرا
مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇپ، 20 نەچچە يېشىدا ئالىي
مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ چىقسا، خەلق ئاممىسى بىلەن
ئۇچراشمىسا، سۆزكە باي بولماسلىقى، سۆزلىرى بەكمۇ
قۇرۇق بولۇشى تەبىئىي، بۇنى ئېيىپلىغىلى بولمايدۇ.
لېكىن بىزنىڭ پارتىيىمىز خەلق ئاممىسى ئۈچۈن خىز-
مەت قىلىدىغان ئىنقىلاۋىي پارتىيە. ئەگەر بىزمۇ ئام-
مىنىڭ تىلىنى ئۈگەنمىسەك، ئۇچاغدا ياخشى ئىشلى-